

СТОІТЬ ТВЕРДО ПРОТИ ПРИЗНАННЯ РОСІЇ

ПОЛ СМІТС. Нью Йорк, 13. вересня. — З тринадцяти заяв комісії Едді, яка їздила до Росії в червні з метою за визнання більшевистського уряду, президент Кулідж заявив газетярям, що він не вступив під своїм політиком супроти більшевистського уряду та що ніякого визнання цього уряду за його адміністрації не буде, як довго Росія не згодиться говорити за спільнування давніх російських долів.

Проти цього визнання заявлявся також різні бізнесові організації, які мали підприємства в Росії.

МАСОВЕ АРЕШТОВАННЯ СТРАЙКАРІВ.
НЬО ЙОРК, 13. вересня. — Міська поліція арештувала на основі судової заборони проти пикет 480 страйкувачів кравців. На суд потім показалося, що поліція не зрозуміла як слід судової заборони. Всі арештовані звільнено, з винятком 20, які мають бути провідниками страйку.

РЕПУБЛІКАНЕЦЬ ПРОТИ РЕПУБЛІКАНСЬКОГО КАНДИДАТА.
ГАРІСБУРГ, Па., 13. вересня. — Губернатор стейту Пішо заявив, що він, хоча републіканець, не буде підписати при своїх осінніх виборах републіканського кандидата на становище федерального сенатора Вера, бо мовляв, Вер живився за надто грошей при добуванні своєї номінації, а тим самим показався нездобним представляти народ стейту.

НАПАД МЕКСИКАНСЬКИХ БАНДИТІВ НА АМЕРИКАНЦІВ.
МЕКСИКО, 13. вересня. — Банда мексиканських розбійників напала коло Кернаваки на автомобіль ньюйорського купця Якова Розенталя, обравши за грошей і дорожництвом всіх іудаичих автом, а самого власителя задержала, щоб дістати за його увільнення викуп.

Федеральний уряд вислав в погоню за розбійниками відділи війська.

СУД ЗАБОРОНЯЄ КУЛАЧНУ БІЙКУ МЕЖИ ДЕМПСІ А ТАНН.
ІНДІАНОПІС, 13. вересня. — Вищий суд з сьому місті забороняє відбувати кулачну бійку між Демпси а Танн, яка має відбуватися в Філадельфії 23. вересня.

З огляду на те, що заборону ввадено в другому стейті, а не в тому, де має відбуватися бійка, правники хочуть знати, чи менеджери бійки в Філадельфії мають слухати суду з чужого стейту.

НЕВДАЧА СТОЛИЧНОЇ ПАРАДИ КЛЕНА.
ВАШИНГТОН, 13. вересня. — Мимо широкого розголосу паради Ку-Клукс-Клена в Вашингтоні, сьогорічна парва не стала людиною бачення людей, як минулого року.

На сьогорічній параді приїхало ледво більше як половина учасників минулорічної. Лишень з стейтів Нью Джерзі й Верджинії приїхало більше, як минулого року.

ІНДІАНСЬКЕ ПОВСТАННЯ В МЕКСИКУ.
МЕКСИКО, 13. вересня. — Індіанці племені Які в стейті Сонора повстали проти мексиканського уряду.

Повстанці думає напасти на поїзд, який їхав бувший президент Мексика Обрегон, але війська, які їхали з Обрегеном, сьому запобігли. В повстанстві брали участь 2,000 Індіан.

Післядогом до повстання мав бути тяжкий економічний стан племені.

ТЕСТАМЕНТ ПРОТИ ЖЕНЬЧКИ.
НЬО ЙОРК, 13. вересня. — В місцевому стейтовому суді пропонується до затвердження тестамент Джона Стюера, котрий помер 21. липня сього року, а котрий лишив своїм дітям по 1 доларови, а крім сього заборонив ховати їх на случай смерті в родинній гробови, як що котре з них подружиться.

ЗНОВА ТРИ ОСОБИ ЖЕРТВОЮ АЛЬКОГОЛЮ.
НЬОАРК, Н. Дж., 13. вересня. — З товариства, яке записалося затрепанні алкогольом, а з котрого вже померло два діти тому три особи, ніж померло в місцьому шпиталі дальші три особи. Їх напикот був пілупушений денатурованим спиртном.

ВАЖНЕ РІШЕННЯ ІМІГРАЦІЙНОГО УРЯДУ ПРО ПРИЗД ЛЮДИЯ ПЕРЕСІДПУВНИХ ЗА РЕЛІГІЮ.
ВАШИНГТОН, 13. вересня. — Секретар Праці як начальник імїграційного уряду видав розпорядок, на основі котрого маєтся допустити до Америки вільно людей, які втекли зі старого краю перед релїгійними переслідуваннями.

Розпорядок ввадено в справі одного Жіда, котрий казав, що він утік з України підчас погроми Жидів в 1920 році.

ЗАКОННИЦЬ-ПАЧКАРОК ЗАСУДЖЕНО НА ГРОШЕВУ КАРУ.
СТ. АЛБАНС, Вермонт, 13. вересня. — Митові урядники, які переловили чотири французійські монхані, які вони пачкували з Канади до Америки коронки під своєю монашан одінею, приказали законницям заплатити 4,000 дол. мита й карн.

Законниці заплатили кару сьчас і урядники дозволили їм їхати далі до Бостону.

ОБМАНСТВО ІМІГРАНТІВ.
ГАЛІФАКС, Нова Шкотія, 13. вересня. — Італійський корабель Дорі висадив тут 108 Італійських імїгрантів, здуривши їх, що він довів їх до З'явлених Держав.

НОВІ ЗЗАВОРУШЕННЯ В ГЕРМІНІ

ГЕРІНІ, Ілльноіс, 12. вересня. — Кількох нерозпінаних людей почало нині бійку з пального оружа до переїздажачого дорогою авта. Наваніски покаріли тяжко іудаичих в авті Мека Пуліема та його жону й вбили на місці Вільяма Голедда. Урядники кажуть, що тлом битви була горівчана війна між двома бандитами пачкарями.

РУМУНСЬКІ СЕЛЯНИ ЗАСТРАШЕНІ ВИБУХОМ НАФТИ

БУКАРЕШТ, 12. вересня. — В повіті Прагови отворено нефтьвильний сильний шиб нафта. Підчас отворення шибу нафта займалася, а відтак поплила річкою Місеса. Селяни, побачивши горючу ріку, думаєли що се кінчиться світ та кинулися до церкви пригтовлятися на Страшний Суд.

НІМЕЧЧИНА РОЗБИЛА ВЕЛИКУ НАРКОТИКОВУ ШАЙКУ.

БЕРЛІН, 13. вересня. — Німецький уряд полав на слід великої межн народної шайки пачкаря кокаїни й опіума. Арештовано нині 12 осіб, меж якими є кілька російських шляхтичів. Один з них має бути сеїстрицем царя Микола Другого.

ВСЕ ЦЕ ВЖЕ БУЛО...

Нова жіноча мода підстрижки, яка зробила стільки людей щасливими (фрізери, підстаркувати дами!) і стала причиною неодної родинної трагедії, вилеється таким винаходом модерного духа, що має вє навіть своїх правдивих і фальшивих апостолів. А скільки осіб бунтується проти неї! Згадайте хоча би англійську корольську родину і тих мувж, які не вєсли платити надто часто фрізери своєї жінки. Але ось приходить звістка: у Палестині найшнї слїди біблійної оселі з 1500 р. перед Хр. Найшнї там майже на мілью довгий мур з бронзової доби, вєжу з воєнним знаряддям, чудово помальовану посудину з кам'яної доби, золоті наременники, сто кістяків, а при цьому голову вавилонської богині неба, з зачичкою точніською такою самою як модерна жіноча підстрижка. Як сильне розчарування для тих, які подобаються тільки те, чого ніхто не робив ранше!

ТРАКТОРОПОСТАЧАННЯ УКРАЇНИ.

Президія Держплану України ухвалила плани тракторопостання України на наступний рік. Цього господарного року на Україну доведено 2,546 тракторів. Наступного року передбачється довести на Україну 6,000 тракторів системи "Фордсона" та 100 тракторів системи "Діол-Пуль". Власні заводи України дадуть 300 тракторів системи "Запорожжє". Переселенням та біднячим господарствам трактори відпускатиметься, коли вони вєнесуть 5% задатку. Решту суми вилучуватиметься протягом 4 років.

ВОРОНОВ І ЙОГО ПРОТИВНИКИ.

На останнім міжнароднім конгресі фізіологів, що радить у Стокгольмі, прийшло до дуже гострої суперечки при нагоді відчиту проф. Воронова з Парижа, про його досвід над відмодолженнями. Воронів предложив фотографії з операції, яку перевів на саміці шимпанза, принципії її "оваріом" жінки. Він твердив, що шимпанза-самця повинна вєрдити людську дитину. Ці погляди сильно критикували англійський професор Карльстон і німецький Бідль, закінчуючи Вороновому, що користувється старими фотографіями з перед 3-ох літ, і не має нових. З 1160 осіб, Воронів оперував тільки 23 жінок, а бувший асистент Штайнаха, який давно вже вєде аналогічні досліди, що Воронів, ствердив, що до цього часу не вдалося приципити органі одного зривного роду ніщому. Воронів заявив на це, що такі вєрїть у можливість народження людської дитини саміцею шимпанза.

ДЕ МИ ЖИВЕМО?

Львівські "Діло" з 13. септя ц. р. пише: Під цим заголовом подали ми вчора за "Газетою Поранією" ревелційні згади вєзвичайних поліційних трот дотично замучення 30-літнього банкового урядовця Вєкклера у поліційних арештах. У нинішнім числі "Газета Поранія" продовжує ці ревелції та підєржує в повній основі обєднувачення в злочинні вєства невинного вєзана, арештованого за якусь дрібну провинку: вудичну суперечку. Лікарі ствердїли, що всі солди на тілі помершого є наслідком катувань і знущань, а що більше, що Вєкклер не був жовєвільний, лише зовсім нормальний. Прошу увяити собі, що дїється з десятистами жертв, яких смерть не виходить на денне світло. Скільки разів вєзували ми на факти знущання над вєзмиами в поліційних арештах і наші докази польська преса нехтувала!

СКІЛЬКІСТЬ БЕЗРОБІТНИХ В ПОЛЬЩІ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ.

Господарча криза в Польщі триває надалі, а в наслідок того і скількість безробітних зємється, а навпаки збільшується. Минають жива і біля воє тисяч польських робітників, які перебувають за кордоном у Німеччині і Франції, пісто тисяч польських робітників вернутися на батьківщину тимсамим скількість безробітних значно збільшиться. А що буде зимою?

ПЕРЕДАЧА ЗЕМЕЛЬ МІСЦЕВОГО ЗНАЧІННЯ.

Виконуючи постанову ВУЦВК про передачу державних земель місцевого значення незалежному селянству, у Полтавській окрузі намічено передати земельним товариствам біля 8,600 дес. землі. Передачу буде скінчено до 1-го вересня з тим, щоб селяни могли використати відпуски їм землі ще цього року. Крім того, більше як 2,000 дес. землі одоводяться під селянське безземельних селян та родин червоноарміївцв.

ПОСТАНОВА ЦККП (6) У ПІРО ПРЕСУ НА УКРАЇНІ.

Все зростаюча активність робітничих та селянських мас, зріст радянського господарства, поглиблення національної політики радянським урядом, збільшення іудустрії — все це ставить перед періодичною пресою, що виходить зараз на Україні, нові завдання. Преса мусить стати ілїсним організатором, пропагандистом, агітатором широких робітничо-селянських мас. Постановлено, що ден преса була не лишень щоденним інформатором, а стала голосом громадської робітничо-селянської думки. Радянський уряд України майже закінчує свою українізацію державного апарату, тому преса мусить усидити агітацію і закінчити робітничі маси до того, щоб їм стала близькою мова й культура більшости населення УСРР. Робітничі газети мусять звернути чималу увагу на справу української політики, літератури, побуту і т. д. Давати огляд журналів та книжок, що виходять українською мовою, робітничі преси та кореспондентів обєзаконити як слідуюче з національною політикою українського радянського уряду, з українською літературою, культурою та історією. З метою дальшої українізації та обєслуговування української часті робітництва треба прискрити організації та вихід масової робітничої преси на українській мові. Для того, щоб налагодити правильне забезпечення української преси кваліфікованими робітниками, відкривається на Україні спеціальний вуз з факультетом української журналістики та літератури.

ПОВЧАЮЧА СТАТИСТИКА

В р. 1922 було в Німеччині 3454 часописи, у 1925 — 3152, цього року є їх 3257, з них 1967 виходить тижнево шість разів, 118 сім, одна вісім, з однаціх три, дві дев'ятнадцять разів, 205 раз тижнево, 255 двічі, 568 тричі, 73 чотири і 17 п'ять разів. Один часопис видає в Пруссї на 20,705 мешканців, у Баварії на 17,687, у Саксонії на 20,479, у Віртенбергі на 14,824, у Бадені на 15,791 у Рейніні на 24,279, у Вєстфалі на 25,406, у Бранденбурзі на 9,764, себто пересично на 19,201 осіб один часопис. Просимо для шкєвості обєрухувати, на скільки осіб припадає в нас один часопис, і волосє стане вам дубом.

КУБАНСЬКА КОМІСІЯ ВИЗДІТЬ НА УКРАЇНУ.

Кубанський Окружний Партийний Комітет вєрїд на Україну спеціальну комісію зазнаюмити, як налагодити справу в урядових установах та професійних і партійних організаціях, а так само вивчити культуру і постановку справи народної освіти.

Комісія знавєомити і з промисловістю та сільським господарством України. Комісія хоче дістати матеріал, щоб як найкраще перевести українсьязію Кубані.

В Краснодарі одкрито українськї вчительські курси. По всіх школах викладається українознавство.

АНГЛІЯ І ФРАНЦІЯ ОБЩЮЮТЬ ДОВЕСТИ ДО РОЗОРУЖНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ДО РОКУ

ЖЕНЕВА, 13. вересня. — Спеціальна комісія Ліги Народів, яка займається скликанням розоружної конференції, має почати свою роботу дня 27. вересня та предложить свій звіт в марті або квітні сїдучого року.

Франція й Англія напірають на Лігу Народів, щоб розоружна конференція була скликана до року, однак другі держави сумніваються, що се вдасться зробити.

Прігтований комітет нараджувався над прийняттям обмеження приватної фабрикації воєнних средств. Комітет станув на становищі, що в тій справі требаїли скликати особну конференцію, але Франція заявила, що справа повинна бути трактована на загальній конференції, Англія заявляла за Францією.

ВИКОНАВЕЦЬ ЗАМАХУ НА МУСОЛІНІ ВІДОМІЙ АНАРХІСТ.

РИМ, 13. вересня. — Італійськї арештовані за виконання замаху на життя італійського диктатора Мусоліні, заявив поліції, що він називається Ернесте Джованніні. Поліція, однак, каже, що вона вже прослїдила, що се не його справдине ім'я, бо він називається Джіно Лучеті. Має він піся поліційного слїдства походити з містечка Авенціо в провінції Тоскані, та має бути відомий анархистом. Поліція має арештувати всю родину підозрюваного, зложивши з матері, двох братів і сестри.

По всій Італії відбуваються тепер арешти анархистів і соціалістів, відомих з діяльності проти фашистського уряду. Межи ними арештовано Енріка Маллеттє, відомого італійського анархиста. Богато людей арештовано на основі італьїської поліції в домі виконавця замаху.

Мусоліні казав прогнати з уряду невальників поліції, які не передали замаху й не запобігли йому. Річчасне він має розмову з американськими газетярями й говорив їм, що він не потребує поліційної захорони для своєї особи, бо його захоронє добра зїзда, яка його вєзвєє, що він помере прирдною смертю.

ТЯЖКІ БОІ В ГОРОЗНАХ ВІДНИ В КИТАО.

ПЕКИН, 13. вересня. — По заняттю Ганюва війським урядом з Кантону наступили в цілій околиці заваїт бїт і заворушення, в яких мало згинути багато цивільного населення. Коло 150,000 Китаївцв з провінції Ганюв утекло до других провінцій.

Побіди війська Кантону стягнуто за купівш Ганюва тяжкі контрибуції.

БОЛЬШЕВИКИ НА ПОМЧ ШВАРЦАРТОВИ.

ВІДЕНЬ, 13. вересня. — Большевицька амбасада в Відні відслала до Парижа вєсь архів про жидівські погроми, який находиться в руках большевицького уряду, та віддала його в руки оборонцю Шолома Шварцбарта, вєйника Летгоріи.

Архів складається з різних документів і фотографій та має спис 5,000 Жидів, які мали згинути підчас погромів у містах Проскурові, Житомирі, Умані, Білій Церкві, Фастові й Дубові. Свідомість ці записи єні робітниками сім міст українських жидівських похоронних організацій.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ ЗАКІДАЮТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКОМУ УРЯДОВИ ФАВОРИТОВАННЯ ЖИДІВ

МОСКВА, 13. вересня. — Українські робітники запроптували до центрального виконавчого комітету, закінчуючи йому фаворитованне Жидів. Робітники вєзували на те, що так званий український державний комісарят торговлі, розділюючи місця в українських фабриках, приїзна 900 місць на 800 Жидів. Наслідком сього зарядження большевицькї газети в Харкові дістали багато актів з жалобами, висказуючим подія на се зарядженне.

З відповіддю на ці листи вступили Петровський, президент "українського центрального виконавчого комітету", закінчуючи робітникам антисемітизм, вузюглядність і контролевошю.

ВЛАСТИТЕЛІ АНГЛІЙСЬКИХ КОПАЛЕНЬ ВУГЛЯ ЗНОВА ВІДКАДЮТЬ ПРОПОЗИЦІЮ УРЯДУ.

ЛОНДОН, 13. вересня. — Властители копалень угля знова відкадую пропозицію міністра марку Черчилля, після якої властители копалень, майнери й уряд малиб відбуть спільну конференцію в справі закінчення вуглевого страйку.

Робітничі юві домагаються вуглевого страйку, щоб урядової сили та примусив властителя прийти на конференцію.

МОРСЬКЕ ДНО КОЛО ОСТРОВА СВ. ОЛЕНИ ПІДНОСИТЬСЯ
ЛІВЕРПУЛЬ, Англія, 13. вересня. — Дослідник морського дна Атлантицького океану ствердив, що коло острова св. Олени на захід від Африки воно піднялося за 25 літ на 2-юорські метри. На сїд цього піднесення полав корабель, закладений в тому місці підморські кабіни. На карті, яка мала 25-літ, подано було, що море має 2,700 фатомів (себто 2,700 разів "у хлопів"), або троха більше, як три милі, а тимчасом при змєрєнні габіни показалося, що габіни вєнесуть усього 660 фатомів, себто коло три чверті милі. Причиною піднесення морського дна були певно вулканічні потрясення в нутрі землі.

Користайтеся в нагоді!
ТЕПЕР БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ ПРИЙМАЄСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
ВСТУПАЙТЕ СЕЙЧАС

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1892

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Table with subscription rates: SUBSCRIPTION RATES, PERIODICITY, Foreign and Jersey City Rates, etc.

Telephone "СВОБОДА": 498 Montgomery. Tel. Y. H. Cowan: 1838 Montgomery. 3 Канада належить вислати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ РОСКОЛ ЧЕРЕЗ РІЛЬНИЧУ ПОЛІТИКУ

Немає нині дня, щоб з Росії не приїхала якась вістка про боротьбу між фракціями в російській комуністичній партії. Одного дня чуємо, що сваряться. На другий день, що одна фракція побідила другу. На третій день, побідники вже прогнали зі своєї партії побіджених, "ідейних противників".

За що ведеться боротьба? Кажуть, що боротьба се за джаби, за "посади, боротьба особиста, між лідерами, яких є більше, як посід. Маленька частина правди в цьому є, але не багато. Особливо боротьбою не можна пояснити всієї боротьби серед спалкомівців Леніна, "Бос" партії, Сталін (Ванхакс), першо знаменавчий багату товаришу, бо він одяг чоботи Леніна, не маючи на се відповідної ноги. Весел такий і не можна сказати, що боротьба виходить все через те, що Сталін взяв собі Ленінову владу, не маючи Ленінової поваги серед партії. Причини мусять бути глибокі, як особисті неменшій і застави.

Відемо Дюренті, московський кореспондент Нью Йорк Таймс-а подає на основі своїх спостережень таке пояснення цієї ситуації в рядах комуністичної партії Росії. На його думку, комуністичній партії Росії вдалося при помочи капіталістичних методів вивести Росію з економічного хаосу (безладдя), в який попала Росія через війну і революцію. Завдяки цьому великі маси народа живуть дині в Росії не гірше, як вони жили до війни, а в деяких случаях навіть ліпше.

Щоб добитися цього, треба було пожертвувати і викинути в бозето не одну заставу комуністичної партії. Зі старої комуністичної догми лишлася лишень одна річ, а саме ідеологія пролетаріату, себто те, що комуністична партія, яка вважалась висловницею пролетаріату, панує як непобідимий пан над краєм.

Тепер явраз приходить хвиля, коли і сю остатню живучу точку комуністичної програми треба буде викинути і забути. А приходить ся хвиля через те, що 130 до 140 мільонів селян не хоче виробляти на землі більше, як dokonечно потрібно їм самим на прожиток.

Селянське питання виходить над комуністичною партією як громова хмара, яка кождий хвилю готова принести їм бурю. Се питання ключове уми большевицьких провідників. Розв'язка його се найважливіша справа будуччини.

Коліби звести се питання до найпростіших висловів, то треба сказати, чи питання обертається довкола цього, як може комуністичний уряд дати селянам два рази більше фабричних виробів по ціні два рази нижчій, як досі.

Над сим власне, "як?" і ведеться боротьба в рядах комуністичної партії. Одні кажуть, що Ленінову нову політику, ведучи до капіталізму, треба весті далі, а другі хотіли би повернутися назад до "чистої" комуністичної політики та старатися силою зломати тих, які показують недовірливість з неї.

Прихильники продовжувати програму чистото створюють основу державної економічної політики. Ломити селянство, значить зломати основи держави. Коли селяни захочуть перенести цілої фінансової і промислової організації краю, після свого інтересу, до всякий, хто їм тут спротивляється, буде прогнаний самим основи держави. Крім комунізму жадять у тому, що мільони селян поволі прихильно до переконання, що їм комунізм, при строгім виконанню комуністичної програми, селяни не можуть добитися того, що вони вважають правом на плоди своєї праці.

Дюренті остерігає загрози перед робленням занатдо скорих заключень, а спеціально перед наданням на селянське повстання в користь старого, себто царського, режиму. Селяни Росії на монархістичні затії згодяться не дадуть. На його думку, вони просто будуть пліду дорогою повстань проти совітів. Вони просто будуть вертати большевицький уряд зі сцени, пригдуючи йому його власні слова про свободу для селян, про селянську організацію і селянські інтереси. Сподобів на примушення большевицького уряду вони мають дость. Сиди і вдавати їм не браме, бо політична свідомість та рішучість селян уже багату підросла.

Як каже Дюренті, губрі селянські палачі вже написали большевицям на стіні: "Давайте товариші".

За користь, що вони напишуть: "Ваша (большевицька) система мусить пропасти, як вона не може нам достарити товаришів".

Наконець вони доладуть ще одну лінійку: "Змінити свою систему".

І так буде, як вони скажуть. Не міг їм спротивитися великий Ленін, то не опорується і маленький людці, що пробують ходити в його чоботях його слідами.

КНИЖКА ДЛЯ ЧОЛОВІКА СЕ ТЕСАМЕ, ЩО КОМПАС ДЛЯ КОРАБЛЯ. ВОНА ВКАЗУЄ ПОМУ ПРАВДИВУ ДОРОГУ СЕРЕД ОКЕАНУ ЖИТТЯ І ХОРОНИТЬ ЙОГО ВІД ПЛОДНИХ СКІЛ, КОТРИ МОЖУТЬ ЗГУБИТИ ЧОЛОВІКА НА ПОГО ЖИТТЄВІ ДОРОЗІ.

БЕЗБАТЧЕНКИ (Карпаторуцьке москвофільство).

На протязі всієї історії нашньої країни завжди були в українській землі, що поділені суміжно з чужими народами, які оточують Україну до всіх боків. Особливо тяжка була доля тієї землі, що положена на заході України, бо коли на сході український народ відвоював від московського народа слабо населені терени, а ще давніше неприступні лісами та болотами, на заході він мевувався з густонаселеним тереном інших народів, як польського, литовського, малярського та і молдавського. Спринувшись з непоборимим опором для своєю поширення з боку своїх західних сусідів, польський народ та малярський, повів у свою чергу шапену експансію на землі східних сусідів. З того повстала боротьба з Українцями, яка уже довгі сотки років не вгає.

Політично-державно перемогли наші вороги, бо захопили Галичину, частину Волині, Холмщину та Закарпатте, але український народ не піддався внаслідок цього і зберіг свої риси національної окремішності. Постійна боротьба на економічному полі привела до того, що народні маси ставляться крайню ворожо до своїх гіднотелів. Найхалше лишень дуже нечисленна жінка інтелігенція, яка зраджувала інтереси свого народа, йдучи на службу народо-переможаці.

Таким чином повстала сполучена та, змарицерна інтелігенція, яка-застави проводу в боротьбі свого народа проти Пользків та Мадярів, провадила працю свою в інтересах ворогів українського народа. Так повстала згря на Закарпатте попіт малярів, а в Галичині, Холмщині та Волині польнофільдів. Вони ставали на службу державі, ворожій їй народній, а за "заставку гнилої ковбаси" провадили розклад та деморалізацію національних сил українського народа.

В той час, як окремі одиниці започаткували нову дабу українського відродження, на тих землях розвивув же дость широкую діяльність новий чинник, що для своєї користі полягав провадити ту саму політику нищення національної свідомості українських мас, яку провадили Польки і Мадяри. Тим новим чинником була Москва, що, використовувши несприятливі умови для земель Веспільної України, остаточно підбила їй під владу московських царів, прийнявши разом з тим, при московським царі Петрі Першим, стару українську назву "Русь". Не багату, як двіста років тому почало зникати і забувати їми напів-азійської держави і народа "Московщини", а натомість набуваю право-громажство імя нової держави "Росія", що повстало з переробленого "Русь".

Виключочу свої імперіалістичні завдання, московські царі, під іменем "русских" імператорів, повели наступ на ті українські землі, що були поза межами їх імперії. Користуючись з близької подібності слів "Росія" і "Русь", вони стали називати всіх своїх підданих "русскими", змістивши звати їх "росіянами", під який термін можуть підійти всі народи, що населяли її бувшу Росію, а між ними і Москвини. Нарський уряд почав провадити пропаганду серед українського населення головно Галичини та Закарпаття, яке ше зберігало свою стару назву від них "Русь". Для більшої европеїзації Москвини та затертя різкої різниці у традиційних ворожках "Москаль" та "Українець", почали Москвалі звати себе "Великоросами", а Українців "Малоросами". Таким перекрученням старих історичних іменіх довод народній парський уряд гдав поволі злати в одини монополію. Росія, як давні історичні події і тепершня доба показує,

що то були зайві зусилля, бо в природі не можна ніколи дити два виключаючих один одного елементи. Так сполучення може або принести смерть одному з тих елементів, або привести до катастрофального вибуху. Не дивлячись на всі зусилля московська стіяна: змогла залити і проковтнути українського народа, а тому прийшло до вибуху її катастрофічній мін.

Отже з тим іменем, м русских", як і вже мовляв, Москвини повели свій тат на український народ, що засяла земля, як ше не були підбиті Московщиною до та днин же не було приліплено універсальної етикетки: "Россія". В Галичині й на Закарпатте послано московських "послів", у вигляді "злата" та обіцянок ріжних ласк від "Руськаво царя".

Як каже народна прислів'я: "Аби добре корито, а синів знайдуться". До московського корита почали згабитися ріжні нещадники, яких не пощастило дістати доброго лайка від Мадярів чи Пользків. Поволі з них витворилася група москвофільів, яка почала вносити в лави свого народа нову антинаціональну ідею, що той народ єдиний брат на пів-азійському фізичного народа, Москвали. Ніколи не стикаючись з Москвали раніше й-завсим не знаючи їх, але увесь час жагуче шукаючи врятування від польско-малярського гніту галицько-закарпатські маси почали прислухуватися до голосу нових ягитаторів, які до більшости стояли на такому культурному уровені, що і самі вірили в правдивість своєї пропаганди.

Тому серед Галичан та Карпаторуцьких москвофільство було розпорошено в повнаку силу. Але знову, як нешадники, несприятливо, а штурно націлене являєтсь оно почало занепадати, не встигнувши принести з своєю цінною оцінку для московської держави. Раніше і скорше являло почало занепадати в Галичині; тут остаточно дішло до того, що остання фортеця москвофільства, найбільш широкі, ідеяна і міцна, нарешті признала свої блуду, та заявила кілька тижнів тому назад, що вона далі буде присвячувати свої сили на розвиток української національної культури.

Такимайсамі рч почувався й на Закарпатте, ше в часи великої і правди. Правда, він там ще збільшився і слабій, але всеж розко, кріпше і набрав сили. Лише низький культурний рівень народів та великий вплив на Закарпатте не тільки москвофільів, але і чистокровних Москвалів на час затримували звільнення українського народа від московської омані. Але всеж те змавольство, хоч поволі, але певною ходою іде. Нарді пробуждають до національної свідомості. Найбільшим покажчиком такого пробуждження була постановна про приділення закарпатських земель до України, яку зробили представники Закарпаття в Марамаро-Сиготі в 1918 році. Якій тепер не намагалися москвофільи приняти початий процес відродження національної свідомості українського народа на Закарпатті, їм ходу історії назад не повернути. Пройде час і закарпатські маси-москвофільи теж доведеться признати, що українська земля істає, що культура українська є живе і розвивається. Разом з тим доведеться згодитися з тим, що національно-політичним центром повинні бути Київ, а не Москва, з якою Закарпаття Україна в історії жадної стичності не мала. Коли у своїх містах, вихожаних на московським золоті, ше можна перенести безпосередню до Москви, то в культурному, економічному і політичному, реальному життю, не можна дійти до Москви, живиною великі простори України.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ.

ДВА НАЗАРУКИ Й КОТРОМУ З НИХ ВІРИТИ?

Повішай їм книжочку, як вибів рутенський єпископ зі статий пана д-ра Назарука в "Амеріці" і розіслав по своїх святих на розподрак. Одна книжочка, називається так: Др. Осип Назарук. Наш Єпископат в Америці і Борьота Проти Нього.

Друга називається: Голос Європейського Владки Проти Священного Діонісія і інші голоси про наші церковні справи в Америці.

Зачуваю, що вже появилася й третя книжочка, але в нашій паролії її ще не розширено.

Я дуже радий, що дістав сі книжочки, бо я їх можу порівняти зі ще одною книжочкою, яку я маю в своїй бібліотечці, а котра називається: Др. Осип Назарук. Що се є: сунітські класи, боротьба клас, буржуазія, пролетаріат, капіталізм і організація.

В сій першій книжці лише пан д-р Назарук на самому вступі так:

"Від хвилі упадку української державності та її світської влади, проти котрої ні в минулий, ні в сучасності ріжкою й нічим не провинилася ніяка українська церковна ієрархія—являється найвищим верхом такої суспільності наш Єпископат. Се верх признаваний від віків і своїми і чужими, навіть ворогами. Не сесть се стан народний. Бо Спаситель, котрого слово се найбільшій закон для Церкви і всіх Царьовичини!—тільки вчинив і вирозно: "Царство мое не отіра сего". А се значить, що область Церкви се область духа і моралі. Одначе власне та область єсть основою і фундаментом усякої здоровий, суспільності та трикутної всякої її сили і тим самим також світської. Кождий світський влада якогось народу впаде, той автоматично і самозроумно майже остає ше Влада Духовна: Вона часто багату соток ілі піддержку на собі неформальній для наї татар всякої репрезентації народу в часі спадає і хаос і неволю. Той подвійний тятар репрезентація піддержала більше ніж пів тисячі літ наша церква від страшенно тяжким гоним окупантів. Піддержала і—все радю уступала другу, світську репрезентацію світської влади нашого народа і нашої землі. Як тільки та влада появилася, вона ніколи не мала перешкоди від нашої Духовної Влади, а все знаходила поміч і підмогу по силам Церкви нашої і Царьовичини П. Доказів на те безліч в історії української землі і нема ні одного противного доказу аж до наших днів—когда Царьовичини нашої Церкви повсю вийшли і в усіх краях світа, де тільки були священники наші, обстоювали і підтримали світську владу України—навіть з проповідників і конфесіоналів. Словом, за тисячі літ нашої історії не було і нема ні одного випадку неприхильного поведіння нашої церковної ієрархії від сунітської світської влади або представників її".

Се слово писання виходить, що українські католицькі єпископи є тепер одним з найбільшій представників українського народа, що вони були такими представниками все, коли український народ не мав свого національного уряду, і що за таких представників їх признавали й тут на землі, і там на тій світі. Пан д-р Назарук, підписуючи заступку українських єпископів від українського народа, вийнявши, що вони одні можуть зробити щось доброго для українського народа.

Також писав пан д-р Назарук у книжочці з 1915 року. Хо не бачив автора, той сказавши, що се зовсім другий чоловік писав.

За ії лет перейшов один і той самий чоловік від одного аж до другого. Так мовив-тут був д-р Осип Назарук, 2009

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИСЬ "СВОБОДА"

Також писав пан д-р Назарук у книжочці з 1915 року. Хо не бачив автора, той сказавши, що се зовсім другий чоловік писав.

